

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 16.— cor. Abonamentul la mai multe
Pe 1/2 de an . . . 8.— " exemplare pe un an 12.— cor.
Pe trei luni . . . 4.— " Pentru străinătate:
Un număr 40 fleri. Pe un an . . . 24.— cor.

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL ȘI BANAT.

Apare în fiecare Duminecă.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.
Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Dare de partid. În luna Iunie a intrat în casa comitetului executiv dela următorii: Grupa minerilor din Roșia-Montană (prin tov. Culcear) 190 cor., Grupa minerilor din Criștior pe luna Maiu (prin tov. B. Surdu) 172 cor. 40 fil., iar pe luna Iunie tot prin tov. Surdu 800 cor. Grupa minerilor din Vulcan¹⁾ (prin tov. Romul Străgean) 800 cor., Secțiunea din Văliug (prin tov. I. Bălean) 480 cor., Grupa minerilor din Ocna-Dejului (prin tov. N. Mureșanu) 162 cor. Grupa minerilor din Zlatna (prin tov. I. Ilie) 200 cor. — Total 2804 cor. 40 fil.

Situația...

Situația în Europa în loc să se clarifice devine din ce în ce mai tulbură.

Ceeace s'a spus despre Europa în general se poate spune despre România în special.

D-l Brătianu s'a reintors dela Paris ca plouat. A venit cu deviza că nu iscălește pacea, a venit să trateze cu politicianii opoziționali, ca Tache Ionescu, Averescu și d-l Iuliu Maniu, pentru a constitui un guvern național, care să semneze pacea sau să se opue Antantei, numai ca ei liberalii să scape de răspundere. D-l Brătianu ar voi acum să-i scoată cineva gaștanele pe cari d-sa le-a ars în foc. Dar nimenea nu voește să scoată pe liberali din încurcătură, zic că să poștească cine a încurcat situația să o descurce. Aceasta cu atât mai vârtos cu cât încurcăturile nu sunt numai de natură externă ci și de natură internă.

Orice guvern ar urmă, acesta trebuie să caute o înțelegere cât mai grabnică cu toți vecinii,

și să caute pe cale cât mai radicală să îmbunătățească soarta masselor populare, să suspende cenzura, starea de asediu și toate restricțiunile de războiu, să înfrâneze specula și să pue capăt suferințelor poporului.

Socialiștii ardeleni și pacea cu Ungaria.

Correspondentul ziarului „Chemarea” a publicat în ziarul său No. 77 din 2 Iulie un interviu pe care l-ar fi obținut dela unul dintre tovarășii noștri membru în Consiliul dirigent. Și zice că interviuul i l-a dat cu condiția să nu-i publice numele. Toate acestea nu sunt tocmai exacte. Tovarășul nostru a refuzat categoric a da vre-un interviu unui ziar burghez, totuși în convorbire particulară își spune părerea asupra unor lucruri cu condiția ca să nu se publice convorbirea. Pentru că eră absurd să se dea interviu descriindu-se cine l-a dat fără a-i publica numele, căci n'avem așa mulți tovarăși în Consiliu ca să nu se știe cine a fost. Se înțelege că din doi unul, — sau Jumanca sau Flueraș, mai trebuia să adauge correspondentul „Chemării” că eră blond sau brunet ca să nu se tragă la îndoială care a fost dintre cei doi.

Iată partea esențială a convorbirii:
— Atitudinea aliaților, îmi spune d-sa, față

de guvernul sovietist din Budapesta, ni se pare nouă socialistilor de aici, cea naturală, deși ea este insuficientă în forma confuză în care se manifestă de către guvernele marilor puteri cari au pretenția să reprezinte fără și regimuri democratice.

În definitiv a nu stă de vorbă cu Bela Kun nu poate fi decât în detrimentul oligarchiei care ar face acest lucru.

Bela Kun reprezintă un popor o țară și mai presus de toate o idee: Ideia timpurilor.

Și mai apoi faptul că el este astăzi în capul republicei ungare, nu dovedește îndeajuns că reprezintă această republică?

Ni se pare stranie atitudinea guvernului de la București. Nouă cel puțin ne face impresia văcarului supărat pe sat.

— În concluzie spun eu, dv. socialiștii admiteți atitudinea Antantei față de Bela Kun?

— Noi nu numai că o admitem, cimentează convorbitorul meu, dar o socotim necesară, pentru aliați și imperioasă pentru noi.

În legătură cu aceasta „Renașterea Română” din 5 Iulie face curioase obiecțiuni socialiștilor pentru păreri ce le au despre pacea cu Ungaria, și spune că Antanta stă de vorbă cu Bela Kun numai „determinată de împrejurări”. Foarte bine. Dar câte nu face omul determinat fiind de împrejurări? Și nici noi cerem ca să se facă pace cu Ungaria de azi numai determinată de împrejurări, pentru că vedem un în politica oligarchiei române de a refuza orice

tratată cu comuniștii. Zice că „și Franța a cerut Germaniei garanții”. Bine, dar ca să obție aceste garanții a stat cu ea de vorbă și s'au înțeles. Cum voiește România să obție garanții dela Ungaria dacă nu stă de vorbă cu ea? Sau guvernul dela Seghedin va putea acorda garanții mai bune ca cel din Budapesta? Nu știe „Renașterea Română” că acești șovinști imperiaलिști, imediat ce se simt la largul lor, vor veni cu integritatea sau cel puțin cu revanșa? Și atunci unde sunt garanțiile?

Știm că Antanta susține pe Kolceag pentru că, pentru ea este un favor, dar pentru România e un pericol. Acel Kolceag a cărui victorie o doriți azi, mâne dacă va deveni stăpân în Rusia va pretinde și Iva Basarabia, ba va periclita și independența României. Căci acum nu mai există o Austro Ungarie, care să-i împiedice gravitațiile rușilor în spre sud.

Vedeti că tot noi, cari suntem acuzați de antipatriotism vedem mai departe de vârful nasului și spunem unde duce politica externă a oligarchiei române. Iată de ce a spus tovarășul nostru că „ne face impresia văcarului supărat pe sat”.

Noi sperăm însă că democrația europeană va deveni stăpână pe situație și va face o anchetă în Rusia și Ungaria și va stabili cu cine poate trată: cu Kolceag Karolyi sau Lenin-Kun. Și atunci oligarchia română va fi „determinată de împrejurări” să se conformeze timpului.

Cronica săptămânală.

„Dacă” face niște constatări juste când zice: „Abuzurile fără de sfârșit, tot mai mari și tot mai dese care s'au descoperit în vremea din urmă, sunt, împotriva tuturor deducțiilor logice, semnul cel mai bun că România veche își trăiește ultimele zile. Ele sunt asemenea ultimelor pălpări ale unei lumi care se stinge”.

Salutăm cu bucurie această constatare și adăugăm convingerea noastră — întărită de duhul vremii — că va urmă o eră nouă. Care va fi aceea? Oare nu era socialistă?...

¹⁾ În darea de partid din luna trecută s'a strecurat greșală că suma a fost încasată prin tov. I. Ardelean, ceeace nu corespunde adevărului, căci suma a fost prin tov. R. Străgean încasată.

În „Steagul“ a apărut un articol intitulat — „Și totuși vom vorbi de Basarabia!“ — Articolul e atât de cenzurat, că nu înțelegem de ce e vorba.

Într'un crâmpei zice „să se ia măsuri să nu fie publicate nici documentate“. — Alt crâmpei spune ceva de „guvernul Colceag în legătură cu conferința“ — și sfârșește cu: „Cât despre Cenzură, dacă este românească și este făcută de români, nu-și va permite, suntem siguri, să se atingă de rândurile de mai sus, cari tratează o chestiune ce depășește cu mult cadrul unei simple polemici dela adversar la adversar“.

Și totuși a fost cenzurată.

Ce dracu de comedie o fi și asta??

Pentru a salva pe un Colceag dintr'o încurcatură, cenzura își riscă prestigiul național.

*

Toată presa românească e în „friguri și călduri“, așteptând ca Germania să iscălească propunerile de pace.

În schimb toată presa europeană tot în „friguri și călduri“ așteaptă, ce va face România.

Noi, socialiștii, așteptăm zâmbind sfârșitul actului prim al acestei comedii...

*

Am zis că vom înregistra toate hoțiile și șarlataniile ce se fac de un timp încoace în România, dar nu ne putem ține de cuvânt, deoarece sunt peste măsură de multe.

Inregistrăm deocamdată: Noul fraude în Brăila — mărfuri venite din Europa au dispărut.

În Galați un vagon de bani trimiși din Paris Băncii Naționale a fost golit. Bani nu s'au găsit, vagonul e și acuma acolo în gară.

*

Spre răsărit de Berlin sunt greve de simpatie, în Frankfurt pe Oder, în Landsberg pe Warte. Mișcări identice se semnalează din Jena și Frankfurt pe Main. Agitația generală este mărită evident de evenimentele concomitente din Hamburg, care se află încă în mâinile spartakistilor.

Tratașivele dintre reprezentanții răsvrațiților și părțile guvernamentale au fost deocamdată

suspendate după sosirea știrii că conducerea județeană a uniunii căilor ferate germane din Berlin, a fost subit arestată fiindcă a proclamat greva generală pentru Joi ora 6 seara.

*

În Brașov s'a înființat un nou club politic sub președinția d-lui Dr. Vasile Saftu.

Dar ce zice, — nu știu a câtea ordinațiune, care sună: că nu se permite înființarea a noui cluburi ori partide etc. Și ce să zicem noi, că ni s'a închis atâtea cluburi. Sau ce, la adică... se poate, iar la o altă adică... nu?

Foarte bine! Luăm cunoștință.

*

„Viitorul“ care sacrifică câte trei foiletoane consecutive pentru a preamări „opera financiară“ a faimosului Dr. Creangă, cuprins de o subită zgârcenie, n'a găsit disponibil pentru amintirea lui Eminescu de cât un colț de coloană, între o reclamă de cremă de ghete, și una de măsline Volo. E drept, bietul Eminescu n'a avut de unde subscrie un creștar măcar la întreprinderile Brătieniste.

*

Delegația turcească a fost invitată să părăsească Parisul și s'a dus imediat. Oligarhia noastră e somată de atâtea vreme să se ducă și rămâne. Explicația? Turcii știu că vor fi rechemenți; oligarhia știe că odată plecată, nu se va mai reîntoarce.

*

În România grevele se țin lanț. O grevă se aplanează cu rezultate mult sau mai puțin favorabile și alte 3—4 izbucnesc. După grevele diferitelor ramuri de lucrători a izbucnit și greva funcționarilor C. F. R., a funcționarilor dela Banca Națională ceiace dovedește că grevele nu se fac de dragul socialismului, ci sunt determinate de grave necesități economice.

„Steagul“ spune că „producțiunea lăncezește din cauză că specula este mai rentabilă decât munca, clasa muncitoare care nu poate specula pentru a aduna sumele suficiente ca să poată trăi, deci sunt siliți a face grevă ca să-și îmbunătățească viața“. Că prin aceasta zdrovinează viața economică a țării, aceasta nu e vina lor.

Ce se petrece la Budapesta?

Congres și Contrarevoluție.

În capitala republicii sovietelor ungare se petrec lucruri interesante. Știrile cari vin de acolo se contrazic ca de obicei. Fiecare instituție, birou de informații comentează și fabrică știrile după cum ar dori ei să fie și nu după cum este. Gazetele maghiare din Cluj publică știri după informații din Seghedin, partea cea mai mare a ziarelor românești din Sibiu și din București se nutresc cu știri din fabrica „Dacia“ iar unele mai obiective din presa străină.

Ziarele acestea află din Seghedin că sovietele ungare au ținut un congres săptămâna trecută, unde Bela Kun a raportat despre situația externă spunând că trebuie încetat orice războiu și legată pacea cât mai repede cu Antanta. Bokányi și Kunfi au aprobat intenția lui Kun, dar Pogányi și Samuelli i-au atacat acuzându-i de lașitate. Garbai, președintele, a pus la vot și războinicii au învins cu 7 voturi majoritate.

În altă ședință comandantul trupelor Böhm a atacat pe Kun, că prin vorbirea lui a stricat poarta de luptă a soldaților.

După ce au vorbit toți iar s'a pus la vot și congresul a hotărât cu o mică majoritate continuarea luptelor. Aceasta a provocat desbinări între comuniști și socialiști. Între ziarele „Népszava“ și „Vörös Ujság“ au început polemici violente privitor la tactică. După asta a izbucnit contrarevoluția în Budapesta.

Acest eveniment a determinat muncitorimea să se unească din nou și să înăbușe contrarevoluția.

Tot aceste știri spun că la Viena sunt 150.000 de burghezi unguri, cari pregătesc contrarevoluția ungară. Acestea sunt cele mai favorabile știri ce le putea da Seghedinul asupra evenimentelor din Budapesta.

„Chemarea“ în urma unei corespondențe publice:

Constituția republicii sovietelor.

Duminecă s'a luat în desbatere proiectul de Constituție compus din 89 de paragrafe și im-

FOILETON

Dela resortul Industriei.

Aviz.

Incunoștințăm personalul Inspectoratelor Industriale, Camerele de Comerț și Industrie, Autoritățile industriale de întâia și a doua instanță, Cassa de asigurare a muncitorilor, industriașii și lucrătorii, cari sunt în teritoriul administrat de Consiliul Dirigent, că la inspectoratele industriale au fost denumiți și au început activitatea următorii Inspectori industriali:

1. Dl inginer mecanic diplomat Alexandru Hosszu la Resortul Afacerilor Industriale. Secția: Inspectoratul general de industrie.
2. Dl ing. mec. dipl. Silviu Crăciunaș la Inspectoratul Industrial Sibiu.
3. Dl ing. mec. dipl. Demfian David ca șef la Inspectoratul Industrial din Cluj.
4. Dl ing. mec. dipl. Hermann Mild la Inspectoratul Industrial Cluj.
5. Dl ing. mec. dipl. Cornel Donner la Inspectoratul Industrial Târgul Mureșului.
6. Dl ing. mec. dipl. Traian Trimbișion la Inspectoratul Industrial Arad.
7. Dl ing. mec. dipl. Eugen Uray ca șef la Inspectoratul Industrial Sătmăr.
8. Dl ing. dipl. Henrich Herz la Inspectoratul Industrial Sătmăr.
9. Dl ing. mec. dipl. Ștefan Halmay ca șef la Inspectoratul Industrial Oradea-Mare.
10. Dl Rudolf Buschek la Inspectoratul Industrial Brașov.

Inspectoratul general de industrie.

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori: Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colportă, comentă, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile

de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română. 2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, cau tradă, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de războiu.

Bibliografie.

Au apărut următoarele reviste:

„Mișcarea Socialistă“ Nr. 2 sub direcția tovarășului T. Maidanik. Conținutul: Socialismul și intelectualii. — Socialismul și mișcarea feminista de dr. Ecaterina Arbore. — Jores de Romain Roland. — Arta ca ideal omenesc. — Programul Socialist și partidul „Liberal“. — Programul partidului. — Socializarea în Austria. — Școala Socialismului francez și german. Redacția și administrația București, str. Bateriilor 17. Abonamentul 30 Lei pe an.

„Fapta“ Nr. 22. Revista politică-socială (apare săptămânal) cu un cuprins bogat. Prim-redactor dr. Eugen Crăciun. Redacția București, Str. Dionisie 66. Abonamentul 50 Lei pe an. Exemplarul 1 Leu.

„Scânțea“ Nr. 7. Revistă literară, artistică, socială cu un conținut bogat și foarte cenzurată. Redactor G. Spina, Iași, str. Cuza-Vodă 36. Abonamentul 24 Lei pe an.

„Pagini sociale și literare“ Nr. 1. Revistă cu un conținut bogat. Redactată de A. Braniste și I. Peltz. Red. București, str. Labirint 101 (prețul 1 Leu).

Insemnări Literare Nr. 20. Revistă săptămânală cu un conținut bogat. Redactori: M. Sadoveanu și G. Topârceanu. Iași, prețul 1 Leu.

„Hiena“ Nr. 11. Revistă de polemici politico-literară, redactată de dnii Pamfil Șeicaru și Cezar Petrescu, cu un bogat sumar. Exemplarul 24 pagini cu numeroase ilustrații costă 50 bani. Redacția: Cernăuți, Piața Unirei 3. Administrația: București, str. Sf. Ionică 6.

Cătră abonenții și cetitorii noștri!

Rugăm cu tărie pe toți abonenții noștri, cărora li s'a gătat abonamentul, să binevoiască a-l reînnoi cât mai repede.

Trăim vremuri grele și mai mult ca oricând avem azi lipsă de-o foaie mai puternică socialistă. Să nu fie nici un muncitor român care să nu aibă pe masa lui „Adevărul“, singura foaie muncitorească din Ardeal, care de ani îndelungați a luptat neîncetat pentru drepturile poporului muncitor român.

Să sârim cu toții acum în ajutorul „Adevărului“, să-l răspândim și să-l întărim, căci întărindu-ne singura armă de luptă, ne întărim pe noi înșine!

Muncitori, ostași, plugari, toți depotriviți abonați și lucrați pentru „Adevărul“!

părțite în 7 capitole. Titlul proiectului este: *Constituția Republicii federative și socialiste ungare.*

În primul capitol se vorbește de principiile fundamentale ale Constituției. Paragraful I spune:

„În republica sfaturilor, proletariatul a luat asupra-și toate libertățile, drepturile și puterile spre a îndepărta ordinea capitalistă și dominația burgheză, în locul cărora o ordine socială și de producție conform credințelor socialiste va fi stabilită. Această dictatură a proletariatului este totuși numai un mijloc de a evita tirania claselor și de a pregăti crearea unui regim social, care nu va mai cunoaște clase.”

Al doilea capitol vorbește de drepturile și de datoriile lucrătorilor.

„Scopul republicii sfaturilor este, în substanță de a trece în mâinile lucrătorilor toate mijloacele de producție. Pentru acest scop trece în proprietate comună toate exploatarea agricole, industriale, miniere și de transport care depășesc cadrul unei mici exploatare.”

„Republica sfaturilor proclamă obligația muncii și dreptul la muncă. Cei fără muncă, precum și cei ce vor fi dispuși să muncească și cărora Statul nu le poate procura de lucru, vor fi întreținuți pe cheltuielile Statului.

„Biserica, Statul și școala sunt complect separate. Proletarii străini se bucură de aceleași drepturi ca și proletarii indigeni.

„Republica sfaturilor nu cunoaște diferență de rasă sau naționalitate. Ea nu va suporta niciun fel de opresiune a minorităților naționale.

Puterea supremă e exercitată de Adunarea federativă, care cuprinde 28 de sfaturi. În competența acestei adunări federative aparține stabilirea și modificarea Constituției, fixarea și modificarea frontierelor naționale, declararea de război și încheierea păcii. Când adunarea federativă va ține ședințe, puterile ei sunt diferite unui comitet central executiv. Acest comitet este compus din maximum 150 de membri.

„Se instituie nouă comisariate ale poporului și în deosebi acele ale economiei publice, al afacerilor străine, al războiului al justiției, al b'nelui public, al învățământului și în sfârșit un comisar al poporului german și rus.

Toți locuitorii în vârstă de 18 ani cari trăiesc dintr-o muncă utilă societății va avea drept de vot activ și pasiv, fără deosebire de sex. N'au drept de vot între alții negustorii și ecleșiastii. Comisarii poporului german și rus sunt aleși din sfaturile poporului german și rus. Ei conduc afacerile circumscriptiilor naționale.”

Congresul a votat paragrafele dela 1 la 65. Ședința a fost amânata apoi pentru ziua următoare.

Incă un pas.

Mișcarea noastră socialistă, cu toată puterea ce se razimă în numărul și conștiința muncitorilor industriale, în timpul de refacere în care trăim, trebuie să găsească mijloacele de a pătrunde și în masele mari muncitorești de pe sate, pentru a le organiza și lumina spre a întâri lupta ce avem de dus pentru izbăvirea revendicărilor noastre comune.

Căci nu e destul ca noi, o părticică din marea masă de muncitori, să ne ridicăm cuvântul și să ne sbatem în potopul de porniri opuse nouă pentru apărarea intereselor comune și să lăsăm aceste mase în așteptarea biruinței noastre — care ar fi și biruința lor.

E neapărată trebuința ca în rândurile noastre să avem luptători atât din ateliere cât și de pe câmpii: din sate și orașe, ca asalturile ce le avem de făcut atât în politică, cât și în îmbunătățirea traiului, să fie făcute pe o linie generală, impunătoare, măreață — și cu cât mai compactă cu atât mai hotărâtoare la succes.

Ce ar însemna mișcarea noastră într'un Stat, chiar și atunci când ar fi în mâna noastră conducerea orașelor, când satele, cu tot numărul mare de muncitori rămân nepăsătoare față de interesele lor reale —

Și-apoi frământările de azi ne dovedesc destul de bine ce pericol amenință populația satelor în lipsa unei orientări clare. Vedem zilnic cum cei interesați se folosesc de numărul sătenilor pentru ca să și facă mendrele în serbări și în parade — și cum fac „plamuri de viitor” soco-

tind și cumpărând numărul și priceperea sătenilor.

Trebuie să ieșim pe sate, să luminăm poporul până ce nu se încuibă în sânul lor acești exploatare de suflete; aceste lipitori ce sug conștiința.

E o datorie să facem aceasta, pentru că pericolul ce îi amenință, e și pentru noi un pericol.

Cu atât mai mult avem acuma datoria de a ne întovărăși masele muncitoare cu cât vedem că atât cererile muncitorilor noștri industriali nu sunt auzite de cei mari, după cum și așteptările muncitorilor plugari nu sunt luate în seamă — și unora și altora le este viața rău sortită.

În orice timp când aveau trebuință de mase populare pentru paradă ori serbare alergau îndată de răscoleau satele să vie plugarii „noștri” în haine naționale cu cântecele „noastre” și câte altele.

Nici un fapt, nici o acțiune fără sprijinul plugarului, oricând, oriunde, pentru orișice tot plugarul să pue umărul

Avem datoria de a eși pe sate chiar dacă ne-ar opri murii chinezești. Nu vom iertă ca niște burta-verde cari nici când n'au pus mâna pe muncă să ducă în rătăcire atâta număr de muncitori.

Trebuie să ieșim, cu atât mai vârtos, că niște mângăitorii de hârtie, — cari până acum și-au numărat toți bumbii dela surtuc, de sus în jos, — întind acum mâna nu unde ar trebui, ci ca să apuce țărani în mrejele lor, pentru ca să-i aibe la orice ocazie, spre a se folosi de ei, a se susține prin ei, a se cățăra prin ei la înălțime, la care fără ei n'ar fi nimic.

Una trebuie s'o știm, și anume: Muncitorii cu muncitorii!

La sate ne chiamă datoria. Programul luptei noastre este și programul luptei lor, după cum și cerințele lor au fost în totdeauna linia de conduită a luptei ce am dus-o. Și-acum, mai strânși, mai mulți, mai tari să urmăim avântul luptei începute cu mai mari șanse de reușită.

Tovarăși plugari, pregătiți vă, căci cercul bare ne despărțea până acum va fi trecut. Ne vom da mâna și triumful revendicărilor noastre stă în puterile și numărul nostru cari odată unite vor face să fie auzite și respectate orice cereri vom ridica.

Maxime înțelepte.

Dacă vrei să ajuți pe oameni nu îngăduiți în primul rând să fie exploatați.

Cei mai mulți privilegiați sfătuiesc pe patroni să îngrijească de soarta muncitorilor, dar nici unul din ei nu discută posibilitatea unei economice radicale, care să dezrobească definitiv pe muncitori.

Vrei să dai poporului preoți, soldați, judecători, medici, profesori, și nu vă întrebați dacă nu cumva poporul moare de foame.

Dacă există un singur om în lume care huzurește în belșug, trebuie să fie undeva un altul care moare de foame.

Tolstoi

Procesul tovarășilor din Craiova.

În România curg procesele socialistilor. Dacă ne-ar permite spațiul în fiecare număr de gazetă am putea înregistra câte un proces. Cea mai bună dovadă că oligarchia boierilor numai prin teroare se mai poate susține. Tovarășii din Craiova au fost duși în corpore în fața curții marțiale. Apărătorii celor 60 de muncitori au fost advocații Popilian, V. Potârcă și V. Ciurcă. Acuzatii sunt împărțiți în 2 categorii: cei cari au făcut armata sunt dați judecării pentru in-subordonanță, iar ceilalți sunt acuzați că au contravenit articolelor din Codul Penal. Comisarul regal cere amânarea procesului, iar avocatul Popilian se opune cu toată energia la amânare.

Cere apoi, dacă se va admite amânarea să fie introduși, în cauză ca provocatorii d-nii Mârzescu și Al. Constantinescu, nu ca miniștri, ci ca persoane civile.

Muncitorii din Craiova au ținut întruniri de simpatie pentru acuzați și dela tribuna au protestat energic înfierând înscenările guvernului liberal.

Pasări de pradă.

În cafenele, hoteluri, magazine ori piețe, pe stradă, în tramvai ori în trenuri, pe unde te duci dai de un nou tip de oameni. Se interesează de toate, dar vorbește puțin, și când pornesc la vorbă înțelegi îndată că știe chiar mai mult decât aceea de ce el se interesează. S'ar crede chiar suspecti acest soi de „lumpatus vagabondus” dacă în băjbăielile lor n'ar scăpa câte un cuvânt zis cu tremurare în voce și cu un gest de teamă ce trădează groaza de acest cuvânt pronunțat — teribilul cuvânt „bolșevici”. Cine or fi acești indivizi, pretutindeni oaspeți, nicăieri acasă, cari totuși umblă peste tot ca la ei acasă, și se tem de bolșevici ca de dracu?

Sunt însăși bolșevici, sunt bolșevicii comerțului: acele lipitori cari se înfig în bunurile piețelor și a prăvăliilor, în produsele pământului și a fabricelor sugându-le până la secăuire ca apoi să treacă mai departe pentruca să le deborde la timp în fața inflamațiilor și însetațiilor după ele sugerându-le astfel câștigul cinstit al muncii lor până la secăuire — banul muncitorului, al funcționarului și a tuturor cari trăiesc dintr'o plată fixă. Aceste lipitori, de ar fi el român ori jidan, ungar sau tătar, de o potrivă stoarce, suge, înșeală în sufletul lui, și pe măsură ce-i crește abdomenul, pe aceeași măsură dumnezeiește pe acei ce sunt puternicii zilei, cari cârmuesc astfel că le lasă drum liber să poată gheștești și nu le e teamă de alta decât de o schimbare de regim ce le-ar usurpa acest noroc.

Acesta e tipul cel nou ce-l întâlnești pretutindeni, dar mai cu seamă la ușile oficiilor unde se dau „permise” și „legitimații” de comerț și liberă parcurgere. E tipul comerciantului ambulănt, e tipul bolșevicului comerciant, e tipul lipitoarei ce suge fără saț. Și acest tip operează ca la el acasă.

Când privim cum dispar articolele ce erau de văzut eri estine în prăvălii și pe cari ești nevoit să le cumperi azi dintr'o altă mână înzecit de scumpită, și când vedem că numai pe cai subversive poți să îți însușești ceva pentru traiu trebuie să ne întrebăm, oare suntem într'un regim gheșteftar absolut? Stăm oare sub dictatura pasărilor de pradă?

Apoi dacă e așa, atunci înțelegem și noi teama aceea teribilă

Tovarăși! Niciodată n'a avut așa mare însemnătate răspândirea „Adevărului” ca tocmai în zilele de azi. Fiecare tovarăș și binevoitor al nostru să agite acum pentru „Adevărul”

ȘTIRI.

— Pentru cei ce fac petițiuni. În timpurile de față sunt foarte mulți oameni cărora, într'un fel sau altul, nu li se face dreptate sau în lupta pentru existență nu-și capătă dreptul cuvenit și așa sunt siliți să facă reclamații. Dar mai cu seamă sunt muncitori, țărani, cari sunt mai nedreptățiți în împărțirea dreptului lor. Pe toți aceștia îi rugăm să nu vie direct la Consiliul Dirigent (la minister). Căci aci tot nu li-se face imediat dreptate ci să îndrumează la prefectura județului (comitatului) respectiv. E adevărat că lungă și trista experiență a învățat pe oamenii noștri, că până pot vorbi cu capul să nu vorbească cu picioarele, căci acestea sunt mult mai netrebnice decât capul. Dar totuși e bine să se facă față formelor, și să vă adresați prefectului și numai dacă acesta nu v'ar ajuta la nimic să faceți petițiuni sau să mergeți în audiență la minister. Pentru că dacă mergeți direct la minister acesta vă îndrumează la prefect fiindcă acesta este chemat să execute legile sau ordonanțele Consiliului dirigent.

— Bolșevismul lupilor pe valea Someșului. S'a prezentat la redacția noastră doi tovarăși țărani din Rodna-veche: Stefan Tăpălagă și Samson și s'au plâns că pe valea Someșului și mai cu seamă în jurul comunei lor dihaniile sălbatice s'au dat la bolșevism de când au fost ei siliți a-și predă armele, cu carii îl țineau la respect pe Domnii Urși, Lupi, porci mistreți etc. Paguba mai mare o fac în oi, capre și vițe, dar acestea nefiind de ajuns bolșevicii patruzezi „revirează” și boi, vaci și cai, iar mistreții, comunizează cartofii (crumpenele), napii etc. și porumbul (cucuruzul) când se va face. Țăranii noștri roagă Consiliul dirigent și în special Comandamentul armatei să le vie și lor într'ajutor, cum au venit în ajutorul burgheziei maghiare, să i scape de bolșevismul acestor dihanii sălbatice. Cer să li se dea armele înapoi să se poată apăra, iar dacă domnii se tem că țăranii pașnici vor face bolșevism cu armele, să trimită baremi soldați să le ajute la vânarea lupilor și urșilor, că de nu aceștia îi lasă fără vite și fără bucate în anul acesta și nu știu dacă foamea nu i va împinge să și facă singuri dreptate. Sperăm că suntem înțeleși!

— Frământări în Germania. Se vede că subscierea păcii n'a adus liniștea poporului german ci mai mult l'a nemulțumit. Generalul Hoffman a declarat că va apăra Prusia răsăriteană față de polonezi chiar contra voinței guvernului pentru care fapt a fost pus în disponibilitate. Față de aceasta mișcarea spartachistă din nou la proporții uriașe. În Hamburg spartachistii au declarat republica sovietelor și au luat lupta cu trupele guvernului, cari s'au dus să-i atace. În Berlin a fost arestat comitetul executiv al partidului socialdemocrat majoritar pentru că a convorbit prin telefon cu comuniștii din Hamburg. Toată Germania este în fierbere.

— Guvernul ungurese din Seghedin. „Neamul Românesc” scrie următoarele: Dr. Mihail Benedek, om de încredere al contelui Mihail Károlyi a declarat unui informator italian că Guvernul din Seghedin al contelui Iuliu Károlyi cuprinde partizani de-ai lui Tisa, oameni de curte și tipuri ca fostul ministru Barabaș, care la un moment dat se declarase comunist curat. Benedek afirmă că acest Guvern „e sprijinitor al politicii pan-maghiare și al programului Confederației dunărene”.

— Turburări în Germania. Din Berlin se anunță că muncitorii dela Căile ferate au declarat din nou greva. Circulația trenurilor în toată Germania a încetat. Au declarat greva solidarizându-se cu muncitorii și funcționarii dela direcțiunile din Berlin, Hamburg, Breslau, Marburg, München, Köln, Dresda, Karlsruhe și Frankfurt pe Maina. O delegație a funcționarilor din provincie a sosit ieri la Berlin spre a trata cu ministrul lucrărilor publice. Greviștii cer o urcare a salariilor cu 75%. În unele orașe s'a restabilit ordinea. În Berlin însă luptele de stradă continuă. Toate piețele și străzile sunt baricadate și ciocnirile între contrarevoluționari și guvern se țin lanț. Se vede că trupele guvernului au de furcă și cu contrarevoluționarii nu numai cu spartachistii sau e o greșeală a agenților telegrafice.

— Mișcări revoluționare în Serbia. Situația din Serbia devine din zi în zi mai încordată. Poporul caută să scuture jugul apăsătorilor cei vechi cari, voiesc să susțină prin teroare domnia și exploatarea nedreaptă din trecut. Manifestațiile socialiste iau proporții uriașe. Conducătorii socialiști Matasici, Lasco-vici și Gibrici au fost arestați. Temnițele sunt pline de agitatori. În Belgrad au fost ciocniri sângeroase între manifestanți și armată, au fost morți și răniți. În Bosnia și Hertegovina situația e și mai critică. Guvernul autonom al Bosniei refuză să execute ordinele guvernului din Belgrad. Guvernul sârb temându-se de agravarea mișcărilor interne a retras o parte a trupelor de pe frontul ungar.

— Socialistii francezi și demonstrația internațională. Comitetul executiv (S. A. P.) al partidului socialist asociindu-se la deciziile conferinței sindicale franceze a hotărât organizarea unei demonstrații internaționale de 24 ore, pentru pacea cu Rusia, pentru amnistia generală și pentru demobilizare. (l'Humanité).

— 160 Coroane măsura de mălaiu. Țăranii din Rodna veche se plâng că nu capătă mălaiu, căci de pâine nici vorbă nu este. Au venit la Sibiu să ceară să li se pue la dispoziție un vagon cu care să-și aducă mălaiu din Bihor, unde este destul și mai eftin. Speculanții cari aduc mălaiul pe căi lăaturalnice și cei cari au avut ascuns vând azi măsura de malaiu cu 160 Coroane. De unde să poată plăti bieții oameni fără avere și fără pământ atâția bani pentru o măsură de mălaiu, care nu ajunge nici o săptămână la o familie? Ar fi bine dacă s'ar veni și în ajutorul acestor oameni sărmani. Și autoritățile administrative să nu doarmă dulcele somn al întregirii naționale ci să se îngrijească și de populație, căci altfel dăm faliment.

— Greva... preoților. Printre nenumăratele greve cari se produc zilnic în Italia s'a produs săptămâna trecută una interesantă și neașteptată. Chiar în altarul bisericii Notre dame de Lorette, lângă Ancona, preoții au refuzat să mai săvârșească serviciul religios în semn de protestare contra salariilor modeste pe care fabrica le acordă. Se pare că este vorba de biserica unui cartier pur industrial. Episcopul a trebuit să intervină pentru a liniști pe greviști și a-i determina să și reia... lucrul. Ce zic popii noștri la asta?

— Burghezii să tem de grevă generală. Ziarul „Globe” din New York a publicat un articol sensationnal arătând că vizita unor personalități socialiste franceze și engleze în America ar avea de scop organizarea unei greve generale în caz de continuare a războiului. Ziarul afirmă că așa zisa „tripla alianță industrială” din Londra își va da concursul la această mișcare.

— Curtea marțială a Diviziei I-a, în ședințele dela 4, 5 și 6 Iunie 1919 a condamnat pe indivizii mai jos notați, pentru diferite abateri după cum urmează: Piroška Lajos, Gyöffy Károly și Szép István din Atyha, Elekes Dénes din Kecsedkislalu, Jakab Daniel din Solokma și Moldován János din Kismöd la moarte; Somody Dénes, Mayor Mózes și Hanzay M. klós din Eted, Biró Zsigmond din Alsósófalva la muncă silnică pe viață; Vass Márton din Atyha și Kovács József din Bözöd la câte 10 ani muncă silnică; Jakab Zsiga din Solokma și Mózes Dénes din Bözöd, la câte 5 ani muncă zilnică, toți 14 din jud. Odorheiu pentru rebeliune și îndoită crimă săvârșită în comuna Eted, județul Odorheiu.

— Aviz. Aducem la cunoștința tuturor colportorilor, comisionarilor și îndeosebi vânzătorilor de ziarul nostru că dela 1 Iulie prețul unui număr de ziar l'am ridicat dela 30 la 40 fileri. *Administrația.*

Activitatea noastră.

Toți membrii secțiunii din loc sunt convocați la ședințele, ce se vor ține permanent Sâmbătă seara, ora 8 începând cu Sâmbătă în 12 Iulie a. c.

Poșta Redacției și Administrației.

Mai multor cetitor din Feldioara: Să nu începeți procesul pentru pășunat și pădure, că e de geaba. Reforma agrară este chemată să rezolve chestia pământurilor. Dreptatea este cu voi și voi veți fi satisfăcuți pe deplin în tot cazul. În toamna anului acesta se va face împărțirea.

Rectificare. În acest loc numărul trecut am scris „mai multor mineri din Petroșeni”. Bine au făcut că nu v'au lăsat să mergeți la rege etc. Din loc competent s'au făcut cercetările necesare și s'a constatat că pe mineri nu i-a împiedecat nimeni de a merge la Alba-Iulia.

Iar relativ la telegrama secției din Orăștie unde am scris „Așa merg telegramele la noi când e vorba de mișcarea muncitorească etc”. Făcându-se cercetările din loc competent s'a constatat că telegrama a întârziat din cauza greutăților circulației nici decum pentru că era vorba de mișcarea muncitorească.

I. Ghili, Deva. Am primit banii, adresa am schimbat-o așa după cum ne scrieți. — A. Zomora, Petroșeni. Am purces cum ai scris. Te rugăm să faci socoteala cu ziarele trimise. — N. Nicodim, Colun. Vă rugăm scrieți-ne că sub numele d-voastră am trimis o foaie și ați cerut să meargă pentru Gavril Nicodim. Asta am căutat-o când ai fost la noi. Deci scrie-ne deslușit. Dacă ești d-ta atunci te rugăm să ne trimiți încă restanța ce face 6 cor. — I. Dănilă, Făgăraș. Am primit banii, sunteți la curent până cu finea lunii August a. c. — I. Precup, Meleagul-mare. Foaia v'o trimitem, vă rugăm a trimite costul abonamentului. — V. Perian, Cluj. Am schimbat adresa cum ne-ați scris. Bani de cari ne scrii că i-ai pus la Economul nu i-am primit. — G. Jurj, Curtea. Dela noi vă merge foile regulat pe întreg teritoriul ocupat. Acuma vă mai trimitem și cu adresa scrisă. Dacă primiți două să ne scrieți care o primiți regulat. — L. Chersobet, Minislat. Cu poșta de azi v'am trimis și Nrii cari nu i-ați primit. Faceți numai cum scrieți, dacă doriți în comisie mai multe exemplare cu plăcere vă trimitem. — T. Ciurescu, Bojur. În Nrul trecut am pus și mandat postal așa că prin poșta puteți trimite costul, ori vă adunați mai mulți laolaltă și unui din d-voastră să încasați. Când veți fi mai mulți înscriși va merge dela noi un curier al nostru. — I. Brătescu, Mocul de sus. Ziaul d-tale a venit înapoi. — L. Măgureanu, Cliciara. Bani poți asemnă la Banca cea mai apropiată la adresa Albinei dacă poșta nu primește banii.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografiei W. KRAFT, Sibiu, Str. Orezului 10

Cenzurat de: Subloc. Bucur.

Focar diplomat caută în serviciul său propriu, a conduce o mașină de treierat în cea mai bună rândulă fiind bine deprins cu orice fel de material sau orice fel de cazan afară de locomotive. Doritorii sunt rugați a se adresa la

NECULAE MOLDOVAN

în Nicloslaca

p. u. Ocnele Murașului, jud. Albei de jos

Dentistul Munteanu

17-28 Sibiu, Strada Csanádiei Nr. 28

Consultații: orele 8-12 și 2-5.

AVIZ.

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe Promenada Bretter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“

ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavel de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concertează cea dintâi muzică de țigani din Sibiu.

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

Anton Josef Fark.